

verslag vergadering Beheerraad Waddengebied 23 september 2011 te Leeuwarden

1. Welkom en Agenda

De heer Verhulst heet als, plaatsvervangend voorzitter, de voltallige Beheerraad welkom en stelt de gewijzigde agenda volgorde vast.

De heer Noorman maakt van de opening gebruik om ieder te informeren over de militaire oefening Falcon Autumn van 3-6 oktober. Er is een speciaal klachten nummer ingesteld. De bestaande afspraken ten aanzien van laagvliegen boven bijvoorbeeld Lauwersmeer zijn van kracht.

6. Integraal beheer Pilot Friesche wad

Het plan van aanpak en de vragenlijst voor de interviews zijn afgelopen week nog toegestuurd. Er is gesproken met medewerkers werkzaam in het gebied van It Fryske Gea, SBB, RWS, waddenunit EL&I, het Vennoot. Er volgen nog interviews met de medewerkers van de vogelwacht en het waterschap. De centrale gesprekspunten waren visie op en doelen van je beheer, de abiotische processen in je beheer, gastheerschap en je beheer. Kortom zicht op de dagelijkse praktijk van de beheerders in het veld.

De heer Vegter presenteert de resultaten van de interviews met de beheerders in het gebied.

De hoofdpunten:

- de concrete doelen zijn de leidraad voor het werk in de praktijk, dat betekent ook soms discussies en het zoeken van oplossingen voor lokale vragen en doelen,
- het abiotisch systeem en processen worden ervaren als externe factoren en zijn niet expliciet leidraad voor handelen,
- het gastheerschap vindt ieder belangrijk en ieder geeft daar invulling aan. De beheerders op het droge ontvangen grote aantallen mensen, stijl is daarbij belangrijk.
- de kennis over het natte wad zit bij een erg kleine groep, die daar hun werkgebied heeft.

Algemeen heeft ieder de wens voor meer samenhang en afstemming.

Reacties: wat is de gebiedsgerichte beheerproblematiek (men mist de garnalen- en kokkelvisserij), wat zijn concrete wensen en gaten in het beheer. Welke vraagstukken rekent men tot zijn eigen takenpakket, waar men geen taak heeft verdiept men zich vanuit de beheerder ook niet in. Moet de perceptie van de bezoekers ook worden betrokken in de pilot? Wat is de invloed van de waterschappen op beheer van het natte wad? In ieder geval invloed via dijken en wateruitlopen. Het vraagstuk van en de oplossingen voor samenhang en afstemming (integraliteit) vergt ook een benadering op een ander niveau dan dat van de dagelijkse praktijk.

Actie 59: leden Beheerraad uitnodigen voor werkconferentie (secretaris).

De voorzitter bedankt de heer Vegter voor zijn bijdrage.

5. Pilot integraal beheer Razende Bol

Landschap Noord-Holland heeft samen met RWS Noordzee in mei een bijeenkomst met stakeholders en gebruikers gehouden. Daar werd breed gedeeld dat de primaire functie van het gebied natuur is en dat het belangrijkste knelpunt zit tussen natuur en recreatie. De volgende stap is het maken van een actieplan, hiervoor hebben beide partners samen klein budget.

Vanuit het SIW is de wens om aan te haken en samen te werken in opzetten van actieplan en uitvoering zodat er verbinding komt met jaarplan 2012 SIW. Een prima aanbod.

Het is in het algemeen belangrijk om te bekijken hoe gastheerschap op de lange termijn te organiseren is en niet per project. Wat kan via SIW ingebed en wat via een aanvraag Waddenfonds ingevuld worden.

Actie 60: Landschap Noord-Holland betreft de Henk Middendorp (RWS) en Roland Wijmenga (SephW) bij het maken van het actieplan 2012.

7. Integraal beheer(programma)

Doel is te bespreken waar we staan op de weg naar integraal beheer en hoe we verder willen gaan. Uit de praktijk blijkt al dat belangrijk is om helder te hebben wie waar welke rol heeft. Uit werk NM op Schiermonnikoog blijkt dat pas als je als organisatie ergens een rol en taak hebt je breder gaat kijken. Beheer van de Rottums geeft aan hoe de samenwerking vast te leggen is. Na het gesprek in de Beheerraad over Griend zijn NM en RWS vervolggesprekken gestart over hoe om te gaan met omringende gebied ten behoeve van de vogelpopulaties.

Ieder vindt het van groot belang om helder te hebben wat de opgaven voor een gebied zijn, wie

opdrachtgever en wie opdrachtnemer is. Als we leemtes tegenkomen in het beheer moeten we ons afvragen wie is de beste opdrachtnemer hiervoor en wat betekent dat voor de posities van ieder. Belangrijk ook is hoe het beheer gefinancierd moet worden, zeker in deze tijd van verschuiving van taken en bezuinigingen.

De voorzitter concludeert dat het belangrijk is door te gaan op de ingeslagen weg, de uitkomsten van de praktijk en van de pilots bij elkaar te brengen en zo staps- en lokatiegewijs en vooral toegespitst op de praktijk als het ware een programma in te vullen. Ook bedenken hoe dat in de tijd geplaatst kan worden. We hoeven niet te wachten tot alle pilots klaar zijn. De Beheerraad stelt voor om het programma Rijke Waddenzee te vragen om een rol te spelen in het bij elkaar brengen van de ervaringen en leringen.

Actie 61: PRW vragen om een voorstel en offerte te doen voor aanpak naar een een vorm van beheerprogramma (secretaris en voorzitter)

2. Mededelingen

- Natura 2000. Er ligt een schriftelijke mededeling over het Natura 2000 beheerplan waddengebied ter tafel. Wanneer komen er teksten op tafel. Er leven ook vragen over de positie van de trekkers in het proces in relatie tot hun positie als beheerder in het gebied.

Actie 62: RWS gaat achter de gevraagde concreetheid aan, zodat we met teksten op tafel helderheid en begrip krijgen voor hetgeen het beheerplan gaat opleveren.

- Decentralisatie Natuurbeleid. Er ligt een akkoord tussen rijk en IPO over taken en bezuinigingen. De provincies moeten dit nog goedkeuren. De wadden blijven als water de verantwoordelijkheid van het rijk.

SBB geeft aan dat een bezuiniging van 70% wel het nodige betekent in wat je nog voor je rekening kunt nemen als beheerder. Dit benadrukt nogmaals de gewenste duidelijkheid omtrent opdrachtgever- en opdrachtnemerschap en de financiering van beheer.

- Powerboatraces den Helder. Dit jaar gaat het in ieder geval niet door. Enerzijds is er een juridische toetsing aan de wetten voor de vergunning, anderzijds is er het maatschappelijk debat over "wat wel en niet op het wad". De Beheerraad wil aan de verschillende betrokken overheden het signaal afgeven dat dit soort activiteiten hier niet thuishoren en schade doen aan het werk en de inspanning van de beheerders om samen met gebruikers tot een goed beheer te komen.

Actie 62: de voorzitter zal deze kwestie in het RCW aan de orde stellen.

- Convenant Vaarrecreatie, vraag: Het convenant loopt eind van dit jaar af, de evaluatie vindt in 2012 plaats. De partijen zullen eind van het jaar moeten besluiten over een eventuele verlenging. Er is dus tijdsruimte om ook in de Beheerraad de evaluatie aan de orde te stellen.

4. Garnalenvisserij

Vanuit het Vibeg-akkoord ten aanzien van vissen in de beschermde gebieden op de Noordzee was de vraag wat betekent dit voor de garnalenvisserij op de Waddenzee. Bedoeling is een aanhangsel te maken dat de hoofdlijnen geeft voor het beheerplan Natura 2000 voor de eerstkomende zes jaar. Op basis daarvan komende twee jaar uitwerken hoe om te gaan met onder andere bijvangst, gesloten gebieden en ruiende eenden. Dit is een gezamenlijke inspanning van natuur- en visserijorganisaties. Men trekt nu ook gezamenlijk op richting regionale besturen. Er wordt ook bekeken wat het waddenfonds hierin kan betekenen op gebied voor innovatie ten behoeve van natuurherstel. Maar ook andere fondsen zoals het Europese visserijfonds bieden mogelijkheden. In 2014 moeten de nieuwe vergunningen verleend kunnen worden. Vraag is wel wat het effect wordt van de decentralisatie van het Waddenfonds en van natuurtaken.

De decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden is een punt dat op meerdere terreinen effect heeft en extra aandacht en discussies vergt.

3. Conceptverslag en actielijst van 20 mei 2011

Verslag; pagina 4, laatste regel punt 8 wordt : " Dit is hoe het proces niet moet." Inhoudelijk is het verslag akkoord.

Actielijst

No. 51: concrete voorstellen doen voor afspraken en maatregelen Razende Bol, Landschap Noord-Holland, RWS. Dit is geagendeerd bij punt 5.

No. 53: aanvulling jaarplan, secretaris. Het aangevulde jaarplan is op 9 juni aan de leden toegezonden.

No. 54: bewerkstelligen meer interactie met en inzet vanuit deelnemende organisaties, allen. Hopelijk gebeurt wel, maar het is buiten het gezichtsveld van de secretaris.

No. 55: terugkoppeling resultaten toekomstperspectief garnalen visserij, EL&I. Geagendeerd punt 4.

No. 56: voorbereiding gesprek integraal beheer, allen. De secretaris heeft een notitie opgesteld met enige inbreng van 2 organisaties. Dit punt is geagendeerd bij punt 7.

No. 57: terugkoppeling resultaten pilot 2011 handhavingssamenwerking, RWS, SepHW. Er zijn 2 gezamenlijke acties gehouden. Een tijdens Oerol gericht op de recreatievaart en een tweede tijdens de bouwvak gericht op snelvaren, verstoren flora en fauna (met concreet verzoek van EL&I), betreden gesloten gebieden, kites surfen buiten de vier aangewezen gebieden, recreatieve visserij, vaargedrag en wadlopen. Bij de acties waren RWS, KLPD, Douane, KMAR en EL&I betrokken.

No. 58: aanpassing plan van aanpak pilot komberging Ameland, Fryske Gea, secretaris. Het aangepaste plan is 31 mei jl. naar de leden verzonden. De naam is gewijzigd in Friesche wad.

8. Rondvraag

- Landschap Noord-Holland meldt dat er nog steeds plannen zijn voor havenontwikkeling op het Balgzand, maar wel in combinatie met ontwikkeling nieuwe waddennatuur. Maar men kijkt nu ook naar hergebruik van vrijkomend marine-terrein.

- RWS meldt wat er speelt in de reorganisatie bij de dienst; wordt het een verdeling in droog en nat bij elkaar of wordt de Waddenzee verdeelt over een Fries en Gronings district. In ieder geval verhuist het waterdistrict van Buitenpost naar Leeuwarden.

- Het Waterschap meldt dat zij bezig zijn met watergebiedsplannen inclusief verdrogingsaanpak.

-Fryske Gea meldt dat Henk de Vries de nieuwe directeur wordt.

De volgende vergadering van de Beheerraad is op

**woensdag 7 december 2011
van 10.00 - 12.00 uur
in het Huis voor de Wadden te Leeuwarden.**